

Mobning og (seksuelle) krænkende handlinger skyldes arbejdspladskultur og ikke onde mennesker

Mille Mortensen
Forsker & ledelses- og organisationskonsulent
Ekstern Lektor

Institut for Psykologi & Sociologisk Institut

5. Marts 2019

KØBENHAVNS UNIVERSITET

To videnskabelige forskningstraditioner

De-personalized bullying

Bullying

Mobbing

37%

gentagne
varige negative
handlinger

67%

langvarig og
gentagne
handlinger

(Inspireret af Zapf & Einarsen in Fox & Spector 2006:244)

Arbejdstilsynets definition af krænkende handlinger

- Der er tale om krænkende handlinger, når en eller flere personer groft eller flere gange udsætter andre personer for adfærd, som af disse personer opfattes som nedværdigende.
- Det er uden betydning, om handlingerne er udtryk for ubetænksomhed eller et decideret ønske om at krænke. Det er personens oplevelse af de krænkende handlinger, der er central.
- Der er tale om mobning, når en eller flere personer regelmæssigt og over længere tid - eller gentagne gange på grov vis - udsætter en eller flere andre personer for krænkende handlinger, som vedkommende opfatter som sårende eller nedværdigende. De krænkende handlinger bliver dog først til mobning, når de personer, som de rettes mod, ikke er i stand til at forsvare sig effektivt imod dem.

Baggrund

Humor i arbejdet

Et arbejde i krænkende (latter)

Sjovt og belastende...

Humorens konstruktive sider

**Humor skaber sammenhold
og fællesskabsfølelse.**

**Humor kan have en positiv indvirkning
på produktivitet og læring.**

**Humor er en sikkerhedsventil,
der gør det muligt både at udtrykke
frustration og opretholde af social orden.**

Humorens skyggesider

Humor kan være farlig.

Humor kan bruges som disciplineringsmekanisme.

Latter kan være ydmygende for den person det går ud over.

Den latterliggørende oplevelse afholder gentagelse af den adfærd som udløste latteren.

Paradokset med både og...

**Latter er kollektiv
og adfærdskorrigerende i sit udtryk
gennem latterliggørende
og skamproducerende processer.**

**Latter er et paradokst fænomen,
fordi den på en og samme tid udtrykker
glæde, oprør og opretholder social
orden i arbejdsfællesskaber.**

Fluctuate bullying (fluktuerende mobning)

Langvarige og gentagne krænkende drillerier
som de ansatte ikke oplever at kunne stoppe

"Krænkende handlinger der foregår uden systematik med hensyn til, hvem der krænker, og hvem der udsættes for de krænkende handlinger."

Mobning og krænkende handlinger

Bateson (1972)

Vi får svar som vi spørger

Hvem er den/de skyldige, og
hvad er der galt med ham/hende/dem?

**Hvad er det i vores arbejdspladskultur
som gør det oplagt
og/eller nødvendigt for ham/hende/dem
at gøre det, han/hun/de gør?**

<https://www.youtube.com/watch?v=ptIecdCZ3dg>

Ensomhed er sundhedsskadeligt

- Oplevelse af ensomhed giver 14% risiko for tidlig død
- Dobbelt så farligt at opleve ensomhed som at være overvægtig
- Lige så farligt at opleve sig ensom som at ryge

Cacioppo mf. (2011) New York Academy of Sciences

<http://www.johncacioppo.com/>

Når mobning kigger frem...

- Ved henvendelse fra et medlem, ansat eller kollega
 - Spørg og lyt til personens oplevelser
 - Undlad at vurdere, men bekræft, at du hører hvad vedkommende siger (uanset om du er enig eller ej)
 - Vurder situationens karakter
 - Spørg hvordan du kan hjælpe personen med at hjælpe sig selv

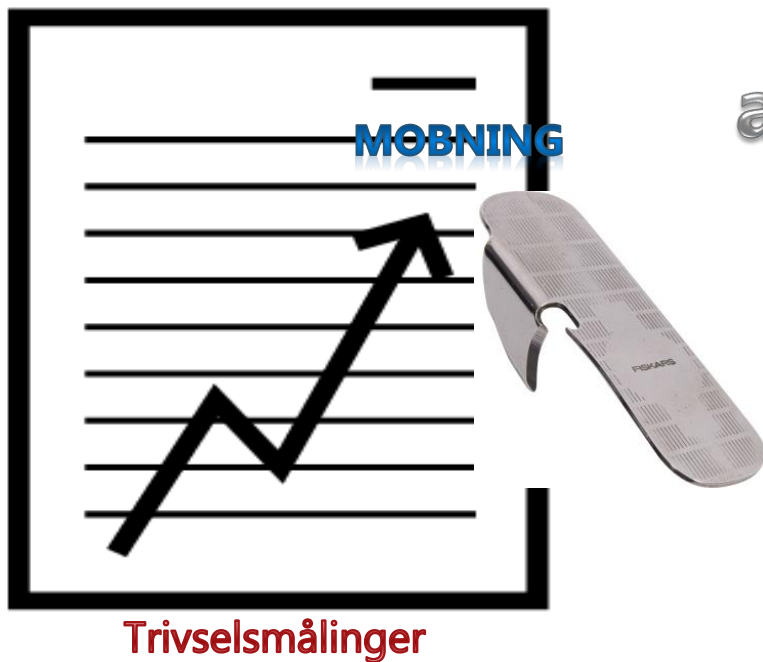
Egen læge eller anden form for krisehjælp?

Samtale med den/de involverede?

Samtale med ledelse?

Når mobning kigger frem ved trivselsmåling...

Hvordan ser vores
arbejdspladskulturer ud?
Har vi vænnet os til at
være sammen på
uhensigtsmæssige
måder?
Har vi tillid til
hinanden?

Film om

VOKSEN MØBNING

<https://www.youtube.com/watch?v=9IEfOhGGIXQ>

www.millemortensen.dk

MILLE MORTENSEN

Forside Forskning Publikationer Presse Film om mobning Kontakt

Mille Mortensen, Cand. Mag. i Psykologi og Virksomhedsstudier
 Forsker ved Københavns Universitet, Institut for Psykologi og eksternt lektor Københavns Universitet, Sociologisk Institut

<http://www.psy.ku.dk/ansatte/>

Organisations- og ledelseskonsulent

Linked in profil:
<https://www.linkedin.com/in/mille-mortensen-85b46822/>

Mobil: 29 86 70 65

mm@millemortensen.dk

Tak for ordet!

The current issue and full text archive of this journal is available on Emerald Insight at:
www.emeraldinsight.com/1746-5648.htm

Killing ourselves with laughter ... mapping the interplay of organizational teasing and workplace bullying in hospital work life 1

Mille Mortensen
 Charlotte Andreas Baarts

Department of Psychology, University of Copenhagen, Copenhagen, Denmark, and
 Department of Sociology, University of Copenhagen, Copenhagen, Denmark

Received 13 October 2016
 Revised 27 September 2017
 Accepted 28 September 2017

Abstract